

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/29/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112222689
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8112222689.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu SAPEX s.r.o., Hlavná 13, Prešov, IČO: 31 648 541, právne zastúpeného JUDr. Jolanou Karabinošovou, advokátkou, Konštantínova 3, Prešov, proti žalovaným 1. Z. X., bytom S. 2, P., 2. R. X., bytom S. 2, P., v konaní o zaplatenie 863,07 € Eur s prísl., o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 11C 147/2012-70 zo dňa 05.12.2012 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovaným spoločne a nerozdielne povinnosť zaplatiť žalobcovi 863,07 € s úrokmi z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 6.9.2012 do zaplatenia a tiež trovy konania vo výške, ktorá bude vyčíslená v písomnom vyhotovení rozsudku, z toho trovy právneho zastúpenia na účet právnej zástupkyne žalobcu, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení uviedol, že je nepochybné, že žalovaní užívajú a aj v žalovanom období užívali byt patriaci žalobcovi bez právneho dôvodu, keďže ich nájomný vzťah k tomuto bytu zanikol dňa 8.6.2009. Tým, že za jeho užívanie nič neplatili, došlo na ich strane k bezdôvodnému obohateniu vo výške primeraného a obvyklého nájomného, ktoré v danom prípade činí 66,39 € mesačne. O bezdôvodné obohatenie totiž ide aj v prípade, ak majetok obohateného sa nezmenšil, hoci sa zmenšiť mal. Týmto spôsobom sa bezdôvodne obohatí aj ten, kto užíva cudziu vec bez platnej nájomnej zmluvy. Skutočnosť, že nájomné bolo uhradené do notárskej úschovy je pre tento prípad irelevantné. Plnenie do notárskej úschovy totiž nespôsobuje zánik dlhu. K tomu by došlo len plnením do súdnej úschovy, tak ako to vyplýva z ust. § 568 Občianskeho zákonníka. Konanie o úschovách je upravené v § 185 a nasl. O.s.p. Za žalované obdobie k žiadnemu plneniu do súdnej úschovy nedošlo.

Vo vzťahu k opakovanému spochybňovaniu aktívnej legitímácie žalobcu súd prvého stupňa poukázal na ust. § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z., podľa ktorého údaje katastra uvedené v § 70 ods. 1 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak. Súd poukázal na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 38C/211/2009, v ktorom sa žalovaný v 1. rade domáhal určenia neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorou žalobca nadobudol vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti, avšak žalovaný nebol úspešný. Súd prvého stupňa sa zaoberal platnosťou tak napadnutej kúpnej zmluvy, ako aj prevodov, ktoré jej predchádzali a dospel k záveru, že sú platné. Vlastníctvo žalobcu k spornému bytu je preukázané výpisom z listu vlastníctva, opak mali preukázať žalovaní. S argumentáciou žalovaných sa súdy už zaoberali v predchádzajúcich sporoch a stále dospeli k záveru o vlastníctve žalobcu k predmetnej nehnuteľnosti a to nielen v konaní vedenom pod sp. zn. 11C/382/1998, ale aj v konaní vedenom pod sp. zn. 29C/38/2005 a tiež sp. zn. 16C/240/2006, v ktorom súd musel vyriešiť otázku vlastníctva bytu, keďže pre posúdenie platnosti výpovede z nájmu z pohľadu toho, že žalobca bol skutočne oprávnený ako vlastník k podaniu napadnutej výpovede, to bolo podstatné. Súd sa právoplatným spôsobom vysporiadal s námietkami žalovaných, vyhodnotil ich ako nedôvodné a vyslovil záver, že žalobca bol vlastníkom objektu a teda bol oprávnenou osobou na podanie výpovede. Poukázal na ust. § 159 ods. 2 Občianskeho

súdneho poriadku, z ktorého vyplýva princíp právnej istoty, ktorý je potrebné považovať za jeden zo základných princípov právneho štátu. Je nemysliteľné, ak žalovaný v 1. rade, ktorý bol neúspešný v spore o neplatnosť kúpnej zmluvy, ktorou žalobca nadobudol vlastníctvo (a to aj za predpokladu zamietnutia žaloby len pre absenciu naliehavosti právneho záujmu na tomto určení) mohol byť úspešný v otázke posudzovania toho istého vlastníctva v iných sporoch, kde by sa táto otázka riešila len prejudiciálne a mala by sa posúdiť inak. V rámci právneho zdôvodnenia súd prvého stupňa citoval ustanovenia § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 710 ods. 1 a § 711 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

Súd prvého stupňa zamietol návrh žalovaných na doplnenie dokazovania pripojením registrového spisu Gastrospolu a.s. a spisu sp. zn. 9C/121/1991 na preukázanie toho, že Gastrospol a.s. nebol zapísaný do podnikového registra. Dôkazy navrhované žalovanými súd považoval za zbytočné vzhľadom na vyslovený právny názor, keďže všetky sa týkali spochybňovania vlastníctva žalobcu.

Vo vzťahu k trovám konania súd prvého stupňa poukázal na ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a priznal náhradu trov konania žalobcovi, ktoré predstavujú náhradu za zaplatený súdny poplatok vo výške 58,50 € a trovy právneho zastúpenia, ktoré však nevyčíslil a ani bližšie nezdôvodnil.

V zákonom stanovenej lehote podali proti rozsudku odvolanie žalovaní. Namietali porušenie základného práva na súdnu ochranu, poukazujúc na niektoré rozhodnutia Ústavného súdu SR (sp. zn. I. ÚS 243/07, III. ÚS 332/09, IV. ÚS 102/08) s tým, že napadnutý rozsudok považujú za arbitrárny, neodôvodnený v súlade s ust. § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, a preto je nepreskúmateľný, čo je samo o sebe dôvodom na zrušenie rozsudku v odvolacom konaní. Ďalej poukázali na skutočnosť, že súd sa nevysporiadal náležite s ich námietkami, prečo by mali platiť nájomné aj v tom prípade, ak žalobca nie je vlastníkom nehnuteľnosti, alebo prečo súd neodôvodnil, prečo by sa žalovaná v 2. rade nemohla domáhať neplatnosti kúpnej zmluvy, resp. ju namietajú, ak nebola účastníkom konania vedeného pod sp. zn. 11C 382/1998. Ďalej vytykali súdu prvého stupňa, že nevysvetlil svoje tvrdenie, že účastník, ktorý bol neúspešný pri žalobe o neplatnosť kúpnej zmluvy, ktorá bola zamietnutá pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti, mohol byť úspešný v otázke posudzovania toho istého vlastníctva v iných sporoch, kde by sa táto otázka riešila iba prejudiciálne a mala by sa posúdiť inak. Súd podľa žalovaných rovnako nevysvetlil svoje tvrdenie, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti kúpnej zmluvy treba skúmať aj vtedy, ak sa má táto otázka riešiť ako prejudiciálna. Navrhli napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo zmeniť a žalobu zamietnuť.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu poukázal na skutočnosť, že je legitímnym vlastníkom nehnuteľnosti, čo vyplýva aj z listu vlastníctva a opak nikdy preukázaný nebol. Žalovaní dlhujú žalobcovi uplatnený nárok a súd prvého stupňa správne rozhodol, keď žalovaných zaviazal dlh zaplatiť. Dôvody odvolania podľa neho neexistujú, a preto navrhli rozsudok súdu prvého stupňa ako správny potvrdiť. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, ďalej len O.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných je čiastočne dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v súvislosti s v odvolaní namietanou nepreskúmateľnosťou rozsudku súdu prvého stupňa bolo zistiť, či súd prvého stupňa svojím postupom neodňal účastníkom možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia je potrebné vždy hodnotiť ako odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom, pretože tento minimálne v odvolacom konaní nemá možnosť reagovať na nepreskúmateľné závery súdu prvého stupňa.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré zrozumiteľne dáva odpovede na všetky

právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu musí však obsahovať odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03 či sp. zn. III. ÚS 60/04).

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa uvedené princípy nedodrжал ohľadne všetkých relevantných otázok. Neodôvodnil obdobie, za ktoré priznal žalobcovi uplatnenú pohľadávku titulom bezdôvodného obohatenia, ani výpočet, resp. spôsob, akým k priznanej sume bezdôvodného obohatenia prvostupňový súd dospel a taktiež absentuje odôvodnenie príslušenstva pohľadávky spočívajúce v úrokoch z omeškania, ktoré žalobcovi priznal, vrátane uvedenia dôvodov pre ktoré malo dôjsť k omeškaniu žalovaných dňom 6.9.2012. Vo výroku rozsudku súdu prvého stupňa nie sú odôvodnené trovy konania, ktoré sú povinní žalovaní žalobcovi zaplatiť. Z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, za ktoré úkony právnej služby prináležala žalobcovi náhrada a v akej výške. Odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa v časti uvedenia obdobia, za ktoré priznal bezdôvodné obohatenia žalobcovi a jeho výpočet, príslušenstva uplatnenej pohľadávky a trov konania nespĺňa zákonné náležitosti odôvodnenia v zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p.

Súd prvého stupňa sa však náležite vypořiadal s otázkou o neprípustnosti opätovného preskúmania námietky žalovaných o vlastníckom práve žalobcu k predmetnej nehnuteľnosti a to aj ako otázky predbežnej, ktorého záver plne korešponduje s uznesením Najvyššieho súdu SR z 31. januára 2012 sp. zn. 1 Cdo 44/2010 uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2013, podľa ktorého pokiaľ už bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením. Vlastnícke právo žalobcu k spornej nehnuteľnosti bolo právoplatne vyriešené v konaní vedenom na OS Prešov pod sp. zn. 16 C 240/2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 13 Co 13/2008 - 198 zo dňa 30.4.2009 s právoplatnosťou od 8.6.2009.

Z tohto dôvodu odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok (§ 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.) a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Je ním nielen procesný postup súdu, ale aj jeho rozhodnutie, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť svoje práva.

Z dôvodu zrušenia rozhodnutia z procesných dôvodov, odvolací súd nezaujal vecné stanovisko k ďalším uplatneným námietkam týkajúcim sa uplatneného nároku, v záujme neprejudikovania rozhodnutia vo veci.

V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvého stupňa opätovne rozhodnúť o veci na základe výsledkov vykonaného dokazovania, v odôvodnení sa vysporiadať s obdobím, za ktoré žalobca požaduje vydanie bezdôvodného obohatenia, uviesť spôsob výpočtu jeho výšky, vrátane odôvodnenia príslušenstva uplatnenej pohľadávky, čo do jeho vzniku a právnej kvalifikácie v súlade s náležitosťami vyplývajúcimi z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p..

Podľa § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa § 224 ods. 3 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolanie nie je prípustné.